

Stilte van de
programma-
manager

Voorstellen:

In den beginne was er ...

stilte

In stilte: Welke plek heeft stilte in jouw werk?

Organisaties en stilte??

processen procedures hiërarchie afbakeningen

efficiency sneller goedkoper met minder mensen

lean mensen als productiefactor optimaliseren

human resource management mail-whatsApp-sms-facebook-twitter

beperkt ruimte voor mens zijn (Laloux) resultatitus (Ten Bos)

workload meetings deadlines doelen verantwoording

In hoeverre heeft de stilte iets toe te voegen voor jou als programmamanager of ...

in hoeverre heeft jouw stilte iets toe te voegen aan je werk als programmamanager?

Het fenomeen stilte...

Wat is stilte voor jou?

Kort gesprek in tweetallen: Luister ook naar de stilte in het gesprek

In de stilte kun je alles horen

Stilte kent vele gezichten,
maar geen sluitende definitie

Stilte als situatie

Bewust sfeer/omgeving kiezen

Stilte als ruimte voor reflectie

Stilte is ruimte voor reflectie: werk ik vanuit *mijn* waarden, doe ik wat er voor *mij* toe doet, is dit het werk dat bij *mij* past? Ruimte voor reflectieve stilte in programmateam.

Stilte als bron van bezieling

Met hart en ziel betrokken zijn vraagt vertraging. Stilte creëert ruimte om te voelen of je je ziel, je zijnsgrond in het werk legt. Wanneer de stilte ontbreekt wordt het werk zielloos. Ren je met 'je ziel onder de arm' rond?

Stilte als poort naar betekenis en de gevoelsdimensie

Ongemak van stilte, de 'naaktheid' kunnen dragen, zodat de stilte de gevoelsdimensie kan openen en dat wat geraakt wordt betekenis kan krijgen

Stilte als gedwongen zwijgen

'Lastige mensen' de mond snoeren, monddood maken. Geen ruimte bieden voor tegengeluid. Organizational silence

Stilte en ethisch leiderschap

‘Deep listening’, de ander ‘Jij’ laten worden, ‘felt sense’ (lichaam), voorbij de eigen gedachten

Stilte als creatieve ruimte

Vorbij je eigen gedachtestroom, vertrouwen op wat in stilte ontstaat, bij team randvoorwaarden creëren (Theory U)

Stilte als onderdeel van ritme

Eigen ritme van leven en werk, voelen wat het ritme in je team is, stilte gebruiken om ritme te ontregelen (veranderprocessen), stilte brengen om ritme gezond te maken

Nieuw leiderschap

‘Nieuwe’ leider zijn, voorbij de woorden, de ratio en eigen belemmeringen durven werken, vertrouwen op wat jouw innerlijke stilte je zegt, de toekomst door jou heen laten ontstaan (wat die toekomst ook is), ‘dader’ durven zijn, kwetsbaarheid als kracht ervaren

Stilte als ‘holding space’

Durf ‘slechts’ aanwezig te zijn, heb de moed om ‘de duivel aan te kijken’, observeer en sta open

“De echte stilte is geen bloem van één dag, die geplukt wordt van bij het begin. Ze is een vrucht die rijpt door lange en kostelijke inspanningen.” (*Paroles de Chartreux*)

“Over het aanschouwen van een roos. Het streven is om binnen de wereld van de geest alle rumoer en onrust uit te bannen, **compleet stil-zijn** te bereiken. De concentratie wordt dus niet in eerste instantie op de roos gericht, maar op het uitbannen van elke afleiding en hindernis zodat het zicht op het beoogde object geheel vrij komt. In zo’n open gerepte ruimte zal de roos zich helderder dan ooit aan ons presenteren.” (*Aryeh Kaplan*)

Stilte in gesprek met jou...

Jij bént de stilte. Wat heb je (als stilte) te zeggen over jouw rol in het werk van programmamanager?

Deel wat de stilte jou te zeggen had (max. 2 zinnen).

Afronding

Oefeningen om mee te nemen:

- Objectoefening (individueel)
- Het kapittel (groep)

“Woorden die voortkomen uit de stilte zijn zacht en verbindend. Woorden die voortkomen uit woorden zijn hard en creëren afstand” (Picard)

Verstraeten, J., Leiderschap met hart en ziel

“Zo is er, onder andere een loskoppeling ontstaan tussen de wereld van de arbeid en de fundamentele perspectieven waardoor arbeid betekenis krijgt. Dit verstoorde evenwicht dient te worden hersteld door te reflecteren en in **stilte** te luisteren naar wat je ten diepste beweegt.”